

به نام حضرت رسول

میلاد ملیش پاک

غلامرضا حبیری

سخنی با والدین و مرتیان

رسول خدا^(ص) الگوی جاودان خوبی، مهربانی، اخلاق، حکمت، ادب و ایمان است که تاقیامت، همچون چراغی پر فروغ، روشی بخش زندگی موحدان خواهد بود. نباید آن حضرت راتنها پیشوا و اسوه‌ی معاصران ایشان انگاشت؛ بلکه آن راهنمای بزرگ بشریت، برای همه‌ی عصرها و نسل‌ها اسوه و الگو هستند. نیاز بشر امروز به استفاده از تعالیم آسمانی و سیره‌ی الهی پیامبر^(ص)، اگر بیش از مردم مگه و مدینه‌ی عصر ایشان نباشد، بی‌تردید کمتر از آن نیست. دنیای ما، در ساختن ابزارهای مادی، پیشرفت‌های شگفت‌آوری داشته؛ اما این پیشرفت‌ها، هرگز نیاز انسان روزگار ما را به اخلاق و معنویت بر طرف نساخته است. همان‌گونه که پیام پیامبر ما و سیره‌ی الهی ایشان در دوران جاهلیت، راه جدیدی را پیش پای مردم نهاد، در دوره‌ی جاهلیت مدرن و پُر زرق و برق امروز نیز یگانه راه نجات بشر، توجه به سیره‌ی همه‌ی پیامبران، به ویژه اهتمام به گفتارها و رفتارهای سراسر حکمت پیامبر عزیزماست. چه کوتاه نظر نزد آنان که می‌پندارند با پیشرفت و سایل زندگی و تغییر مركب مردم از قاطربه قطار، پیام پیامبران نیز دیگر در زندگی امروز جایی ندارد! بشر در کدام دوره از زندگی خود از دعوت به خوبی، مهربانی، یکرنگی، دوستی، امانتداری، صداقت، خدابرستی، خودشکنی، پارسایی، بردباری، حق‌مداری و حقیقت‌جویی بی نیاز بوده که امروزه بی نیاز باشد؟!

خدای مهربان با فرستادن پیامبران، دو نعمت بزرگ را به ما ارزانی داشت. اول آنکه از زبان آنان، راه و روش صحیح زندگی را به ما آموخت و دوم آنکه آنان را الگوی عینی صراط مستقیم خویش قرارداد. به لطف خدا، اینکه هم می‌دانیم که چه باید بکنیم و هم می‌توانیم با تماشای رفتار اینها، از تک تک کارهای آنان الگو بگیریم.

درباره کتاب

ناگفته پیداست که با بعثت حضرت محمد^(ص) در هر دو بخش نعمت به اوج خود رسید. رسول خدا^(ص)، از سویی سخنان هدایت بخش بسیاری بیان فرمودند و از سوی دیگر، در طی بیست و سه سال پیامبری خود، سیره‌ی یک انسان کامل را به نمایش گذاشتند تا از ایشان پیروی کنیم و در جزئی ترین رفتارها نیز بدون الگونمانیم.

بخش عمدہ‌ای از سیره‌ی پیامبر^(ص) ضمن حکایات زندگی آن حضرت به دست مارسیده است. حکایات زندگی پیامبر^(ص)، به شکل ملموسی ما را با فضای زندگی و افکار و اندیشه‌ی ایشان آشنا می‌سازد و به مدد جذابیت ذاتی حکایت، شیرینی پیام را به کام مخاطب می‌چشاند. انسان‌ها از دیربار، شیفته‌ی شنیدن، گفتن، خواندن و نوشتن حکایات، قصه‌ها و داستان‌ها بوده‌اند. بر متولیان امر تعلیم و تربیت است که برای انتقال پیام‌های تربیتی خود، از این اشتیاق بهره ببرند و از این قابلیت هرچه بیشتر استفاده کنند. تlux ترین پیام‌ها نیز وقتی در قالب حکایت بیان می‌شود، بدون آنکه ذائقه‌ی مخاطب را تlux نماید، اثرگذار خواهد بود. لطفات، عینیت پیام و فرح‌زایی حکایات، برخی ویژگی‌های این نوع از بیان است که استفاده از آن را لازم و ضروری می‌سازد.

کتاب «پیامبر و قصه‌هایش» به هدف استفاده از ظرفیت حکایت برای تعلیم سیره‌ی نبوی نگاشته شده است. این اثر، سیره‌ی آن بزرگوار را در قالبی جدید بیان کرده است که با دیگر آثار مشابه، تفاوت‌های بسیاری دارد. پیش از مطالعه‌ی این اثر، توجه به نکات ذیل شایسته است:

۱. گزینش این حکایات به گونه‌ای است که تقریباً تصویر جامعی از رسول خدا^(ص) ارائه می‌دهد. نویسنده با ارائه‌ی هر گونه تصویر

یک جانبه از پیشوایان دین، به ویژه رسول خدا^(ص) مخالف است؛ از این رو حکایات عرضه شده در کتاب، از تنوع بسیاری برخوردارند. حکایات مربوط به اخلاق اجتماعی، اخلاق فردی، برخورد با طبیعت، برخورد با حیوانات، رابطه‌ی انسان با خدا، رابطه با دوستان، رفتار با دشمنان و برخی موضوعات دیگر، همه در کنار هم چیده شده‌اند تا خوانندگان، به تصویر درستی از پیامبر^(ص) دست یابند.

۲. حکایات این مجموعه، از جامع‌ترین مجموعه‌ی حکایات نبوی یعنی کتاب «حکایت‌نامه‌ی موضوعی پیامبر اعظم» و با دقت بسیاری گزینش شده است. وجود چنین مجموعه‌ی جامعی کار انتخاب حکایات را بسیار آسان کرد، با این حال، در گزینش هر حکایت، دقّت و توجه بسیاری مبذول شده است.

۳. حکایات کتاب «پیامبر و قصه‌هایش» صرفاً ترجمه‌ی متن عربی آنها نیست؛ بلکه همه‌ی حکایت‌ها با دقّت فراوان بازنویسی شده است. البته شیوه‌ی بازنویسی در این مجموعه، با بازنویسی‌های مرسوم ادبی قدری تفاوت دارد. بازنویسی نباید تنها به شرح فضای حکایت و توصیف عادی امور طبیعی بپردازد. در بازنویسی باید به عمق حکایت راه یافت و نقطه‌ی اصلی آن را از دل عبارات بیرون کشید و به خواننده تقدیم کرد. برخی بازنویسی‌ها، به جای نزدیک کردن خواننده به حقیقت حکایت، نگاه او را از جوهره‌ی اخلاقی، عرفانی یا اعتقادی آن به سوی حاشیه‌های بی‌ثمریا کم اثر منحرف می‌کنند و به جای توجه دادن به جان حکایت، وی را به جسم و پیکر آن سرگرم می‌سازند.

۴. در انتخاب نام هر حکایت، دقّت کافی صورت گرفته تا نام‌ها

جداب و اثرگذار باشند و انگیزه‌ی مخاطب را برای مطالعه‌ی حکایت افزایش دهند.

۵. در کتاب‌های حکایت، بخشی به نام «بیشتر بخوان، بهتر بدان» قرار دارد. وظیفه‌ی این بخش آن است که فرصتی را برای تأمل بیشتر درباره‌ی حکایت فراهم سازد و اطلاعاتی جدید و البته مرتبط با موضوع حکایت را به خوانندگان تقدیم نماید. در این بخش، گاهی حکایات دیگری نیز به شکل کوتاه آمده است. با حساب این حکایت‌ها، در مجموع بیش از یک‌صد حکایت نبوی در کتاب گنجانده شده است.

۶. همه‌ی حکایات مجموعه، دارای منبع تاریخی یا حدیثی است و از نقل حکایاتی که منبع آنها به دست نیامده، خودداری شده است. منبع هر حکایت را در همان صفحه‌ی مربوط به آن حکایت می‌توانید ببینید.

در پایان از همه‌ی بزرگوارانی که در نشر اثر حاضر سهمی داشته‌اند، به ویژه از جناب حجت‌الاسلام علیرضا سبحانی نسب که این اثر را از ابتدای انتها با دقیق مطالعه و بررسی نمودند و بندۀ را از راهنمایی‌ها و دقّت نظرهای خود بهره‌مند فرمودند، قدردانی می‌کنم.

اجر همه‌ی این عزیزان با خدای رسول و رسول خدا
ماه رمضان ۱۳۹۰
قم. غلامرضا حیدری ابهری

فهرست

۴	سخنی با والدین و مریمیان
۸	بسم الله
۱۰	پیر جوان می شود
۱۲	سنگ باران مرغ
۱۳	مردم آزاری بد است
۱۶	به کودکت دروغ نگو
۱۸	او مهربانترین است
۲۰	مثل دانه های شانه
۲۲	درست کار باش
۲۴	قهرمانان قهرمانان
۲۶	اذان بلال
۲۸	گرسنگی با دروغ
۳۰	فریب ممنوع
۳۲	لباس توجه زیباست
۳۴	قطره قطره جمع گردد